

ΛΕΞΙΚΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

2025

**RESPECT
VICTORIA**

Coercive control

“*coercive control*” («καταναγκαστικός έλεγχος») είναι ένα μοτίβο κακοποίησης που έχει διάρκεια και είναι συχνά δύσκολο να αναγνωριστεί. Χρησιμοποιείται από ένα άτομο για να ελέγχει, να κυριαρχεί και να εκφοβίζει ένα άλλο άτομο, συνήθως έναν σύντροφο.

Αυτός ο έλεγχος μπορεί να περιγράφει τη μη σωματική κακοποίηση (ψυχολογική, συναισθηματική, οικονομική, πολιτισμική, πνευματική), καθώς και τη σωματική και σεξουαλική κακοποίηση. Δεν είναι λιγότερο σοβαρός όταν η κακοποίηση δεν είναι σωματική.

Αυτή η κακοποίηση μπορεί να είναι ένα εξαιρετικά επιβλαβές χαρακτηριστικό μιας βίαιης σχέσης πολύ πριν από την εμφάνιση οποιασδήποτε σωματικής βίας.

Συγκατάθεση

Η συγκατάθεση είναι η σαφής ή η θετική συμφωνία για συμμετοχή σε μια δραστηριότητα. Συχνά χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της σεξουαλικής δραστηριότητας. Στη Βικτώρια, είναι παράνομο να συμμετέχει κανείς σε σεξουαλική δραστηριότητα χωρίς την ενθουσιώδη συγκατάθεση του συντρόφου, η οποία νομικά ονομάζεται “*affirmative consent*” («θετική συγκατάθεση»).

Η «θετική συγκατάθεση» σημαίνει ότι **δεν** υπάρχει συγκατάθεση εάν:

- ο /η σύντροφός τους «συμφωνεί» λόγω βίας, φόβου, εξαναγκασμού ή βλάβης (ή απειλής αυτών)
- ο /η σύντροφός δεν αντιστέκεται ή δεν λέει «όχι»
- ο /η σύντροφός αισθάνεται ότι δεν μπορεί να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του / της
- γίνεται κατάχρηση εξουσίας, σχέσης ή εμπιστοσύνης
- ο/η σύντροφός τους δεν μπορεί να συναινέσει – μεταξύ άλλων λόγω:
- ηλικίας
- ύπνου ή απώλειας συνείδησης
- επίδρασης αλκοόλ ή άλλων ναρκωτικών ουσιών
- αδυναμίας κατανόησης ή παρανόησης της σεξουαλικής φύσης της πράξης
- λάθους σχετικά με την ταυτότητα οποιουδήποτε άλλου εμπλεκόμενου προσώπου.

Μπορείτε να αλλάξετε γνώμη σχετικά με τη συγκατάθεσή σας ανά πάσα στιγμή, ακόμα και κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής. Δεν πρόκειται για μια υποτιθέμενη διαρκή συμφωνία – η συγκατάθεση δεν είναι αυτόματη επειδή είστε σε μια σχέση ή επειδή το άτομο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του στο παρελθόν.

Ενδοοικογενειακή βία

Ενδοοικογενειακή βία είναι κάθε βίαιη, απειλητική ή ελεγκτική συμπεριφορά σε οικογένειες ή στενές σχέσεις. Μπορεί να συμβαίνει σε μια τρέχουσα σχέση ή σε μια σχέση που έχει τελειώσει.

Μπορεί να είναι:

- σωματική: τραυματισμός, χτύπημα
- συναισθηματική: εκφοβισμός, απειλές
- εξαναγκασμός σε σεξουαλική επαφή
- παρακολούθηση: συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τεχνολογίας ή της ανάγκης να γνωρίζει πάντα πού βρίσκεστε
- οικονομική: έλεγχος όλων των οικονομικών αποφάσεων ή παρεμπόδιση της εργασίας σας
- απομόνωση: απομάκρυνση από την οικογένεια και τους φίλους ή παρεμπόδιση της κοινωνικής σας ζωής
- ζημιά ή καταστροφή περιουσίας.

Φύλο και ταυτότητα φύλου

Το να είσαι άνδρας ή γυναίκα – ή να μην είσαι ούτε το ένα ούτε το άλλο, ή να αισθάνεσαι «κάπου ανάμεσα». Αυτό έχει να κάνει περισσότερο με τον τρόπο που βλέπεις ή κατανοείς τον εαυτό σου («ταυτοποίηση», μια κοινωνική και συναισθηματική αίσθηση) παρά με τα βιολογικά μέλη του σώματός σου (τη βιολογία ή το φύλο σου). Ωστόσο, για πολλούς ανθρώπους, το φύλο και το βιολογικό φύλο τους ταιριάζουν.

Στερεότυπα φύλου ή ρόλοι φύλου

Οι απόψεις, οι προσδοκίες ή οι πιέσεις που ασκούνται στους ανθρώπους να συμπεριφέρονται, να ενεργούν ή να σκέφτονται με συγκεκριμένο τρόπο επειδή είναι άνδρες ή γυναίκες.

Όταν αντιμετωπίζουμε τα στερεότυπα φύλου ως αυστηρούς κανόνες που πρέπει να ακολουθούμε, μπορεί να περιορίσουμε τις ευκαιρίες, την ανεξαρτησία και την ευημερία μας. Αυτό ισχύει για άτομα όλων των φύλων.

Έμφυλη βία ή βία με βάση το φύλο

Οποιαδήποτε μορφή σωματικής ή μη σωματικής βίας ή κακοποίησης εναντίον ενός ατόμου ή μιας ομάδας ατόμων λόγω προκατειλημμένων ή επιβλαβών πεποιθήσεων σχετικά με το φύλο.

Περιλαμβάνει όλες τις μορφές βίας εναντίον ατόμων με βάση το φύλο τους ή βία που επηρεάζει δυσανάλογα άτομα συγκεκριμένου φύλου. Χρησιμοποιείται συνήθως για να περιγράψει τη βία των ανδρών εναντίον γυναικών και κοριτσιών.

Ισότητα των φύλων

Η ισότητα των φύλων δεν σημαίνει αγνόηση του φύλου ή εξάλειψη όλων των στερεοτύπων που σχετίζονται με το φύλο. Σημαίνει προστασία και προάσπιση των δικαιωμάτων, των ευκαιριών και της ασφάλειας των ανθρώπων, καθώς και διασφάλιση ότι η πρόσβαση τους σε αυτά τα δικαιώματα δεν εξαρτάται από το φύλο τους ή το φύλο που τους αποδόθηκε κατά τη γέννηση.

Μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων

Το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων περιγράφει τη διαφορά στα μέσα εισοδήματα μεταξύ γυναικών και ανδρών στο εργατικό δυναμικό. Είναι ένας σημαντικός δείκτης, διότι βοηθά να αναδειχθεί ο αντίκτυπος των κοινωνικών και οικονομικών παραγόντων που μειώνουν τις δυνατότητες των γυναικών να κερδίζουν – και, ως εκ τούτου, την οικονομική τους ανεξαρτησία – κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας τους και της συνταξιοδότησής τους.

Το μισθολογικό χάσμα μπορεί να οφείλεται σε στερεότυπα σχετικά με το ποιος μπορεί να κάνει ποιες δουλειές (όπως η εξόρυξη ή οι κατασκευές που θεωρούνται «ανδρικές εργασίες» ή τα χαμηλότερα αμειβόμενα επαγγέλματα φροντίδας που θεωρούνται «γυναικείες εργασίες»), καθώς και στο γεγονός ότι οι γυναίκες συχνά αγνοούνται για διευθυντικές ή ανώτερες θέσεις.

Δεν είναι το ίδιο με την «ίση αμοιβή» (ίδια αμοιβή για ίδια εργασία, ανεξάρτητα από το φύλο), η οποία αποτελεί νομική απαίτηση στην Αυστραλία από το 1969. Η ίση αμοιβή από μόνη της δεν καταργεί το μισθολογικό χάσμα μεταξύ των φύλων.

Ανδρισμός

Τα στερεότυπα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ενεργούν και συμπεριφέρονται οι άνδρες· τι σημαίνει «να είσαι άνδρας».

Ίσως έχετε ακούσει για τον «επιβλαβή ανδρισμό» ή τον «τοξικό» ανδρισμό – αυτοί οι όροι περιγράφουν τις αρνητικές πιέσεις που ασκούνται στους άνδρες (για παράδειγμα: να είναι πάντα σκληροί, να κρατούν τα συναισθήματά τους για τον εαυτό τους, να έχουν τον «έλεγχο» σε μια σχέση κ.λπ.) που βλάπτουν τους άνδρες και τους ανθρώπους γύρω τους.

Κοινωνικές πιέσεις ή κοινωνικές προσδοκίες

Η πίεση να ακολουθούμε τα στερεότυπα των φύλων ως αυστηρούς κανόνες. Αυτή η πίεση μπορεί να είναι άμεση - προσδοκίες από την οικογένεια, τους φίλους και τα μέλη της κοινότητας, ή έμμεση - μηνύματα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή την παράδοση. Αυτά τα στερεότυπα δεν είναι πάντα κακά, αλλά όταν μοιάζουν περισσότερο με «κανόνες» παρά με «επιλογές», μπορούν να μας αποτρέψουν από το να αισθανόμαστε εκτίμηση και σεβασμό.

Σεβασμός

Κατανόηση και εκτίμηση κάθε ατόμου για αυτό που είναι. Όλοι οι άνθρωποι αξίζουν να αντιμετωπίζονται με σεβασμό, ως βασικό ανθρώπινο δικαίωμα.